Ч. 29 (10.122). Львів, пятниця 8. лютого 1924. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XLII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов. Конто почт. щад. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в праці 6,250.000 Мп. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голландії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 л., Німеччині 11 міл. п. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунія 100 лей, Болгарії 50 л., Австрії 11,000000 кн. Зміна адреси 1000000 кн.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 250.000 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО". Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

УПРАВА ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ „ДІЛО"

ділиться сумною вісткою, що

Директор і співвласник друкарні „Діло"

ІВАН АЙХЕЛЬБЕРҐЕР

помер дня 6. лютого 1924 р. по довгій і тяжкій недузі в 53 р. життя.

Похорон відбудеться в суботу дня 9. лютого ц. р. о годині 3 пополудни з дому жалоби при вул. Миколая ч. 18.

УПРАВА.

Анґлія і Совітський Уряд.

Новий англійський уряд зробив те, що обіцяв: визнав de jure совітську владу. Англійська преса звертає увагу на факт, що форма цього признання не є зовсім ясна і що вона не полагоджує труднощів, які стояли до цього на перепоні для нормальних взаємин між Анґлією та Росією. „Таймс" у вступній статті з дня 2-го ц. м. каже, що нота, яку вручив Годжсон у Москві совітському комісаріятові закордонних справ „є напевно одним з найдивніших документів виданих колинебудь англійським міністерством закордонних справ". Це не є сензаційний документ. У чомуж його незвичайність?

На думку авторитетного англійського органу його незвичайність у тому, що це неждане рішення приносить зі собою у дотичнім документі всі ознаки нерішучости. Англійський уряд визнає „не" російський уряд, а Союз Соціялістичних Совітських Републик, які є de jure керманичами колишньої російської території". Далі: питання дружніх взаємин і повних торговельних зносин є залежне від деяких умовин. Ці дружні взаємини покищо нечасовані.

Неясності документу розяснює „Таймс" умовинами, в яких він повстав. Коли теперішній англійський уряд був ще в опозиції і взяв на себе зобовязання визнати совітський уряд, він не зрозумів уповні всіх труднощів та комплікацій, які є звязані з таким урядовим визнанням. Щойно коли вони познайомились близче з деякими інформаціями, які є доступні тільки для членів уряду, вони побачили, що їх первісне становище без застережень, домагається деяких застережень. „Визнання — каже англійська нота — приносить зі собою дуже ніжне питання з міжнародного права. Взаємини між Росією і Вел. Британією рахуються не від учора. Їх означували постепенно на протязі довшої низки літ ціла сіть договорів та конвенцій, які автоматично стають правосильними при признанню якогонебудь уряду, що піддержує владу на території, про яку згадували ці договори".

Тимчасом, як відомо, совітський уряд не признає основ цих договорів. Далі: що ставиться а торговельним договором, на якого місце, здається, прийшло визнання уряду? В § 3. визнання Анґлією совітів читаємо, що „тіч ясна, для добра обох держав, становище супроти згаданих (старих) договорів повинно одночасно бути управильнене (regularized)". Але цього управильнення нема. Воно є все ще предметом дискусії. Чи можна отже зробити висновок, що визнання, заявлене в першім параґрафі, ще не є повне? За цим іде § про претенсії обох держав і § про обмеження пропаганди, яка підриває основи ладу держави, а врешті чуємо, що всі ці важні і спірні питання, що складаються на суть проблеми, мають перейти на розгляд спільної комісії в осідком у Льондоні. Ця комісія має дати начерк до вступних основ повного договору, який має розвязати всі актуальні питання між обома країнами".

„Таким робом — каже „Таймс" — вертаємось у зад, до початку. Знову Генуя і знову Гага, в цією ріжницею, що большевики цим разом одержали свого рода паперове визнання". Далі „Таймс" звертає увагу на момент, в якому прийшло це визнання: по смерти Леніна. — „По Леніні не назначено ніякого наслідника (не писано перед назначенням Рикова), а боротьба за провід продовжується між його прихильниками. Можна сумніватись, чи формальний акт кабінету Макдональда матиме великий вплив на внутрішні схвильовані відношення у Росії. З другогож боку є поважні невигоди для Британської держави, яка встряває у внутрішні сварки конспіративної організації... П. Годжсон (представник англ. уряду у Москві) стане зі своєю нотою перед хуртовиною нестійних атомів... Совітський уряд зробить те, що можливе зі свого гуманного визнання, але не буде ним на довше вдоволений. Йому треба фінансового кредиту, а в ноті Макдональда нема і не може бути навіть натяку на таку поміч... А якщо совітський уряд більше потрібує грошей як визнання, а грошей не можна дістати без кредиту, ми передбачуємо для англійського уряду прикру добу переговорів, на протязі якої може багато дечого змінитись і в Росії і в Анґлії".

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

До подорожі Петлюри.

Певні відомости про С. Петлюру.

(Від власного кореспондента.)

Варшава, 3. лютого 1924.

Виїзд Петлюри з Польщі наробив великого газетного шуму. Мало не кожного дня доводиться читати коли не в тій, то в іншій газеті нову інформацію про подорож та політичні пляни велико-українського діяча. Одні повідомляють, що Петлюра виїхав до Румунії, а потім до Риму, другі що до Відня та Будапешту, ще инші — що до Швайцарії та Франції. Одна версія свідчить, що він утік (!) з Польщі, друга — що демонстративно її залишив з огляду на антиукраїнську політику польського уряду та утиски еміґрантів, третя — що Петлюра лише тимчасово виїхав, маючи метою порозумітися з деякими політичними діячами, головним чином у справі обєднання ріжних еміґрантських груп і течій.

Аґенція „Руспрес", як оповідає її останній комунікат, завдалася метою дати найпевнійші відомости про Петлюру, але потім і ті відомости викликали де в чому заперечення з досить поважних джерел. Таким чином все таки отвертим залишається питання: де тепер Петлюра та які його сучасні думки й пляни?

Вашому кореспондентові випадково пощастило мати балачку з дуже близькою до Петлюри людиною, і тому тут будуть подані може не цілком вичерпуючі, але за те цілком певні відомости про останню подорож Петлюри.

Перш за все треба зазначити, що Петлюра в останні часи жив

того, що тут, у Польщі, перебуває біля 30 тис. еміґрантів-Наддніпрянців; але разом з тим він нікого не уповажнював маніфестувати свою особливу доброзичливість що до польської республіки. Сучасний свій погляд на Польщу в звязку з політикою її уряду в українській справі Петлюра докладно висував у своїм відомім інтерв'ю, що його недавно вмістили майже всі українські газети.

Петлюра тепер тримається того погляду, що треба шукати якогось ґрунту до порозуміння між всіма групами української еміґрації і жадних виступів або заяв проти групи Винниченка він нікому не робив. Праська еміґрація завжди його цікавила, і не вважаючи на політичні розходження з деякими її керманичами, він щиро співчував їх культурно-національній праці, яку вважає дуже корисною.

Але до Праги Петлюра і не думав збиратися, хоча візу йому до Чехословаччини напевно далиб без жадних труднощів. У цім мене категорично запевняла та особа, з якою я мав розмову в справі Петлюри.

Таж особа не менш категорично запевняє, що „Хвиля" і деякі инші газети розповсюджують свідомо брехливі відомости про те, буцімто Петлюра цікавиться монархічними російськими колами. Він ставився й ставиться до них цілком неґативно і на думці в його не було порозуміння з цими колами.

Петлюра виїхав у першу чергу до Відня, бачився там виключно з видатними українськими діячами-еміґрантами. Далі він мав побувати в Будапешті, Швайцарії та Італії. Можливо, що в одному з міст, де він буде перебувати, відбудеться конференція тих представників еміґраційної суспільности, які сприятливо ставляться до ідеї перегляду взаємовідносин між окремими ґрупами і течіями наддніпрянської еміґрації.

Окрім внутрішніх еміґраційних питань в пляни Петлюри входять і спроби завязати взаємини з деякими міжнародніми чинниками в інтересах української справи.

Такі інформації одержав ваш кореспондент з джерела, яке, на його погляд, не викликає жадних сумнівів і може вважатися цілком певним.

З.

Пр. 124.24. В Імені Річипосполитої Польської! Суд окружний карний як Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часопису „Діло" число 22 з дня 3. січня 1924 р. конфіскувати за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493 закону карного заказ дальшого поширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відібрання

Причину того, що не всі що постійно складають обовязковий і проц. податок на „Рідну Школу", добачує дехто в недостачі